

Van onder de wieden

September 2023

De vakantietijd is voorbij

En voor de molen was het beslist geen vakantie. Beter gezegd: voor ons de belangrijkste periode van het jaar met heel wat activiteiten. Ook ontvangen we in deze periode de meeste bezoekers.

Wat was er verder allemaal te doen?

18 juni molenfair

Als vervolg op zowel de Rowolmer Fair (op het MFA-terrein) als de in het verleden door Stichting De Meulenkamer georganiseerde zomermarkt (op het terrein voor de molen, is een nieuw initiatief ontstaan: "De Molenfair".

De eerste editie (op het terrein voor de molen en op het tegenover de molen en naast de kerk gelegen grasland) was direct een doorslaand succes.

Er waren zo'n 50 standhouders met elk zijn of haar eigen specifieke producten.

Ook het publiek bleek goed op de hoogte en wist de fair te vinden. Er werd genoten van alles wat werd aangeboden en gepresenteerd aan hebbedingetjes en snuisterijen. Niet in het minst door alle lekkernijen die bij de verschillende food-trucks waren te verkrijgen.

1 juli Duitse molenaars op bezoek

Als ik het goed heb hebben we nu al voor de derde (of is het de vierde) keer een Duits groepje molenaars in opleiding op bezoek gehad. Hoe een oliemolen werkt kun je wel in boeken lezen. Het beste begrijp je het echter als

je het ter plekke kunt aanschouwen en ook nog even zelf kunt meewerken op de olieslag.

Dit gebeurde dus op zaterdag 1 juli.

Terwijl ikzelf druk was in de molen om wat opstartproblemen te verhelpen kreeg de groep een prima uitleg over het proces en (niet onbelangrijk) de veiligheidsaspecten die daarbij komen kijken. Mans Harms bleek het allemaal fantastisch te kunnen verwoorden in het Duits.

Omdat de groep 's middags ook nog een andere molen zou bezoeken hebben ze bij ons van een door onze vrijwilligers verzorgde prima lunch kunnen genieten. (Soep en broodjes).

Deze keer geen foto van de mannen op de olieslag, maar tijdens de lunch.

16 juli historische automobielen voor de molen

Wat bij ons al lange tijd bekend was, was dat op zondag 16 juli de Historische Automobielvereniging Noord de molen als start- en eindpunt van hun rondrit hadden uitgekozen.

Rond 9:00 uur verzamelden zij voor de molen en in de loop van de middag waren de meeste auto's ook weer terug.

Er werd voor een hapje en een drankje gezorgd, zodat deze dag in stijl kon worden afgesloten.

Heel wat mensen uit de omgeving kwamen langs om dit historische wagenpark te bewonderen.

DE STAART

Over de staart van de molen heb ik al heel wat keren geschreven.

Al een aantal keren zijn er versterkingen aangebracht om te zorgen dat de molen nog weer een poosje veilig kan worden gebruikt.

Vervangen van de staart wordt zo lang mogelijk uitgesteld. De reden is, dat ervan wordt uitgegaan dat binnen een paar jaar een grondige restauratie en de kap en mogelijk de hele molen zal moeten plaatsvinden. Het is voordeliger om ook dan meteen de staart aan te pakken (te vernieuwen).

Op 3 augustus heb ik samen met de molenmaker de staart nog eens kritisch bekeken. Het proces van slechter worden gaat steeds verder...

Ook in de kern van de dikke balk (die de staart feitelijk is) begint duidelijk verzwakking op te treden. Conclusie: voordat er een verdere en uitvoeriger versterking plaatsvindt is het niet verantwoord de molen nog te kruien en laat staan nog te laten draaien.

Ook tijdens het draaien van de molen worden krachten uitgeoefend op de staart. Zou de staart het op zo'n moment begeven, dan ben je de hele controle over de molen kwijt.

Dit zou heel vervelend gaan worden voor Jochem van Engelenhoven. Jochem heeft als molenaar uit Norg bij ons ook al heel wat keren ingesprongen als we een extra molenaar nodig hadden (met name tijdens de verschillende keren van de 24-uurs oliemarathon 's nachts).

Hij had besloten om op 12 augustus op het voorterrein van de molen zijn huwelijk te laten sluiten. Daarbij moesten de wieken natuurlijk wel draaien.

Hulde aan molenmaker Doornbosch

Dit werd niet even iets om maar gauw tussendoor te doen. De molenmaker was erg druk, onder andere met de reparatie van de stelling van een andere molen. Toch wilde hij ons niet teleurstellen. Dat betekende dat hij het weekend voor de 12^e augustus op zaterdag en zondag hiervoor aan het werk is gegaan.

Het resultaat:

Een dikke balk is tegen de staart een bevestigd met een hele serie lange draadeinden. Als het nu niet genoeg is, dat is het ook nog mogelijk aan

de uitstekende stukken draadeinden nog meer versterking aan te brengen.

Het huwelijk van (molenaar) Jochem was gered.

12 augustus Jochen trouwt

We kennen Jochem al veel langer. Zijn eerste optreden bij Woldzigt was in 2015. Als (toen nog) molenaar in opleiding en ervaren bergbeklimmer assisteerde hij bij de opening van de Open Monumentendagen dat jaar.

Foto Lia Snoek

Nu was er dus zijn huwelijk met Ruth Santamaria. Zij wonen al een aantal jaren in Haulerwijk en Jochem is nog steeds actief als molenaar in Norg.

Een grote feesttent verscheen voor de molen. De versierde wieken draaiden en het werd een fantastische dag voor het bruidspaar

26 augustus Drentse molendag en pannenkoeken

Zoals elk jaar was ook nu weer op de derde zaterdag in augustus de Drentse Molendag. De op verschillende momenten in het jaar uitgeroepen provinciale molendagen zijn met het doel om molenaars uit andere provincies de mogelijkheid te bieden in de betreffende provincie zo veel mogelijk draaiende molens te bezoeken.

Als sinds een aantal jaren hebben we in Woldzigt daar aan toegevoegd dat er dan pannenkoeken worden gebakken, die bij de molen kunnen worden genuttigd. Dit levert tevens een extra bron van inkomen op voor de molen.

Aan het begin van de dag stond alles er al voor klaar:

Foto Aletta Jongman

De molen draaide. Er werd de hele dag olie geslagen. Vanwege de wat geringe wind moesten we hiervoor onze ouwe trouwe elektromotor aan het werk zetten. De wieken gingen wel rond, maar de molenaars moesten wel steeds goed op het weer blijven letten: tot 2 keer toe werd de molen een tijdje stilgezet en de bliksemafleider aan de wieken aangesloten. Alles is weer goed gegaan!

We noteerden deze dag:

- 91 pannenkoeken;

- 49 betalende bezoekers die een rondleiding hebben gekregen in de molen (met uitleg over het olieslaan);
- Naast de pannenkoeken heel wat koffie en/of thee dan wel glazen ranja;
- Nog een aantal verkopen in de molenwinkel.

We zijn steeds weer blij dat de molen zo in de belangstelling staat. Voor molengidsen en olieslagers ook mooi om hun verhalen over de molen en het olieslaan te kunnen vertellen. Als we goed hebben geteld zijn er deze dag zo'n 17 vrijwilligers in allerlei hoedanigheden actief geweest voor de molen!

Nieuwe voorraad lijnzaad

Als er zo vaak en langdurig wordt olie geslagen, slinkt de voorraad lijnzaad ook snel.

Na de Drentse Molendag was het de week er op de reguliere "eerste zaterdag van de maand" dus olieslaan op 2 september.

Deze 4 zakken waren beslist niet toereikend...

Nog weer een week daarna zijn de Open Monumenten Dagen. Dan wordt op de zaterdag ook weer de hele dag olie geslagen.

Dus werd nieuwe voorraad besteld. Deze werd op vrijdag 1 september om 08:00 uur bij de molen afgeleverd. Oeds Keizer had al op mijn roep om hulp gereageerd. Dus zouden wij samen de 30 zakken (samen 750 kg) naar binnen brengen.

Probleempje: Toen ik mooi op tijd bij de molen arriveerde stond de vrachtauto al te wachten.

De chauffeur krom naar buiten en vroeg of wij ook een heftruck hadden. Tot nu toe waren er altijd vrachtauto's geweest met ofwel een laadklep en een pompkar, ofwel een kooi-aap.

Oeds is doorgefietst naar Albert van Zonneveld. Die stuurde een van zijn mensen met de verreiker. Daarmee werd de pallet zonder probleem uit de truck gepakt en voor de deur van de molen neergezet.

Hoe mooi is het dat we in Roderwolde altijd weer mensen vinden die ons te hulp komen!

In totaal stonden er nu weer 44 zakken lijnzaad. Eén dag later is daar al weer een voorraadje van verwerkt!

9 en 10 sept Open Monumentendagen

Beide dagen was de molen open van 11:00 – 17:00 uur. De toegang was deze dagen gratis. Daarbij werd op zaterdag de hele dag olie geslagen. Dat kan zich altijd weer verheugen op veel belangstelling van het publiek.

Het olieslaan moest noodgedwongen met de elektromotor aan aandrijving worden gedaan. De wind liet ons geheel in de steek.

Dus zonder naar de windrichting te kijken hebben we de molen met vlaggetjes in de wieken en in de feeststand naar de straat gericht.

Op de foto is ook aan de vlaggen wel te zien dat er heel weinig wind was.

's Middags draaide de wind naar het westen en stak er een heel zacht briesje op. Toen toch maar de zeilen voorgelegd en de molen op d wind gekruid. Dit leverde op dat de wieken af en toe rond gingen en dan ook met een heel traag gangetje. Totaal die middag zo'n 180 omwentelingen van het wiekenkruis.

Zondag was wat dit betreft een herhaling van zaterdag. Ook eerst de molen naar de straat gekruid en later heeft hij nog een beetje gedraaid. Nu 102 omwentelingen.

Bezoekersaantallen:
- zaterdag 122 geteld
- zondag 107 geteld.

De praam

Beide dagen voer ook weer de praam van en naar Poldergemaal Peizer- en Eeldermeden.

Hier werd ook steeds dankbaar gebruik van gemaakt.

De tocht was steeds een enkele reis: fietsen werden nagebracht en automobilisten werden terug gebracht naar het vertrekpunt van de praam. De overtocht duurde ongeveer 45 minuten

Activiteiten de komende periode:

- **Zondag 17 september:** de laatste dag van het zomerseizoen. Vanaf nu is de molen tot ergens in april volgend jaar alleen open op elke eerste zaterdag van de maand.
- **Zaterdag 7 oktober olieslaan (13:30 – 16:30 uur)**
- Zaterdag 28 oktober": "Nacht van de Nacht" Nadere informatie komt nog.
- Zaterdag 4 november. Alweer de eerste zaterdag van de maand. Dus wordt ook deze dag olie geslagen (13:30 – 16:30 uur)

Vrijwilliger worden – je bent van harte welkom!

- Molengids worden? Meld je aan. Via de website www.woldzigt-roderwolde.nl en dan rechts bovenaan de pagina "Contact" aanklikken.
- Meehelpen bij de ontvangst van groepen kinderen en met hen koekjes bakken? Ook hierbij kunnen we nog wel een paar mensen gebruiken.
- Helpen achter de balie (bezoek ontvangen, kaartverkoop en winkelverkoop);
- Helpen bij de catering (koffie / thee enz.)

- Olieslager worden? Ons team kan steeds weer nieuwe mensen gebruiken. Op die wijze (na in de praktijk te zijn opgeleid) help je mee de kennis en vaardigheid van dit oude ambacht in stand te houden.

Hartelijke groet vanuit Roden,
de molenaar en molenaarsvrouw,
Dirk Magré en Wilma Bruin.